

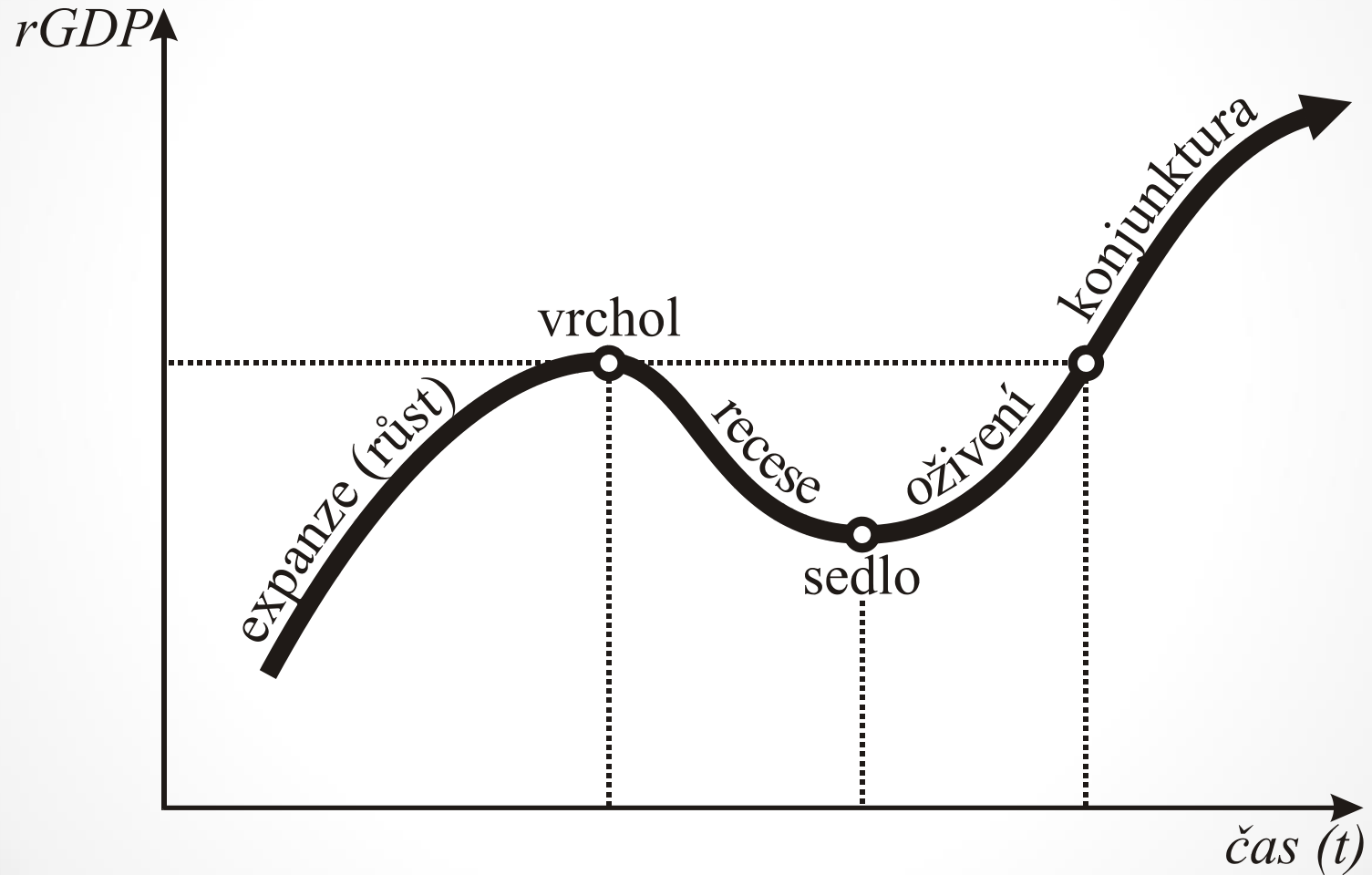
Hospodářské cykly a ekonomický růst

- kolísání skutečného produktu kolem úrovně potenciálního produktu, jehož vývoj vyjadřuje dlouhodobou růstovou tendenci ekonomiky
- krátkodobé cykly, Kitchinovy (krátkodobé kolísání reálného produktu *rGDP* s periodicitou 3 – 5 let, výkyvy v zásobách nebo sezónní události, jako např. vliv počasí v zemědělství a stavebnictví, vliv letních dovolených apod.)
- střednědobé cykly, Juglarovy (souvisejících s vývojem investic do strojů a zařízení. Délka jednoho cyklu se obvykle pohybuje v rozmezí 7 – 11 let.)

Hospodářské cykly a ekonomický růst

- dlouhodobé cykly - Kuznetsovy cykly s délkou 15 – 25 let způsobené kolísáním investic do infrastruktury, válkami, rozšiřováním světového obchodu apod.
- Kondratěvovy vlny s délkou 45 – 60 let souvisejí se zlomovými technickými vynálezy, které vedou technologickým revolucím (vynález parního stroje, elektřiny, spalovacího motoru, informačních technologií).
- Forresterovy cykly s periodou cca 200 let založené na tzv. systémové dynamice a na modelování vývoje průmyslových inovací.
- Tofflerovy civilizační vlny s periodou 1000 – 2000 let považují za základní zlomové body vývoje zemědělskou revoluci a primární dělbu práce, průmyslovou revoluci a v polovině 20. století vznik ekonomiky založené na znalostech.

Hospodářský cyklus

Hospodářské cykly a ekonomický růst

- fáze:
- Expanze (oživení – konjunktura, $AD > AS$)
- Vrchol
- Recese ($AS > AD$, deprese)
- Sedlo

Produkční mezera a potenciální produkt

MFCR: Makroekonomická-predikce_1/2018

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
											Q1-3
Produkční mezera	%	3,6	-3,8	-2,0	-0,8	-2,4	-4,0	-2,2	0,3	0,0	1,6
Potenciální produkt ¹⁾	růst v %	3,3	2,0	0,8	0,7	0,9	1,2	1,4	2,3	2,7	2,7
Příspěvky											
Trend souhrnné produktivity faktorů	<i>p.b.</i>	1,9	1,1	0,6	0,4	0,4	0,7	1,2	1,7	1,9	2,1
Zásoba kapitálu	<i>p.b.</i>	1,2	0,8	0,6	0,6	0,5	0,4	0,4	0,6	0,6	0,5
Demografie ²⁾	<i>p.b.</i>	0,3	0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4
Míra participace	<i>p.b.</i>	0,0	0,3	0,1	0,3	0,8	1,0	0,5	0,5	0,7	0,7
Obvykle odpracované hodiny	<i>p.b.</i>	-0,1	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2

¹⁾ Specifikovaný na základě hrubé přidané hodnoty.

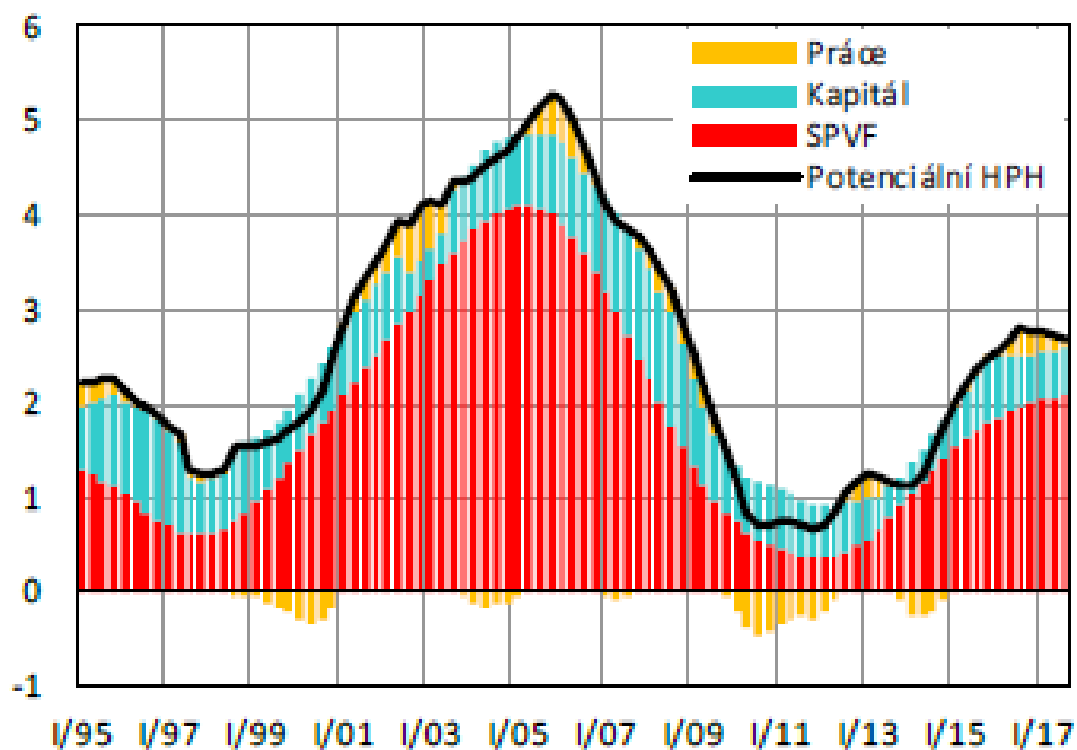
²⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Potenciální produkt

MFCR: Makroekonomická predikce_1/2018

meziroční růst v %, příspěvky v procentních bodech

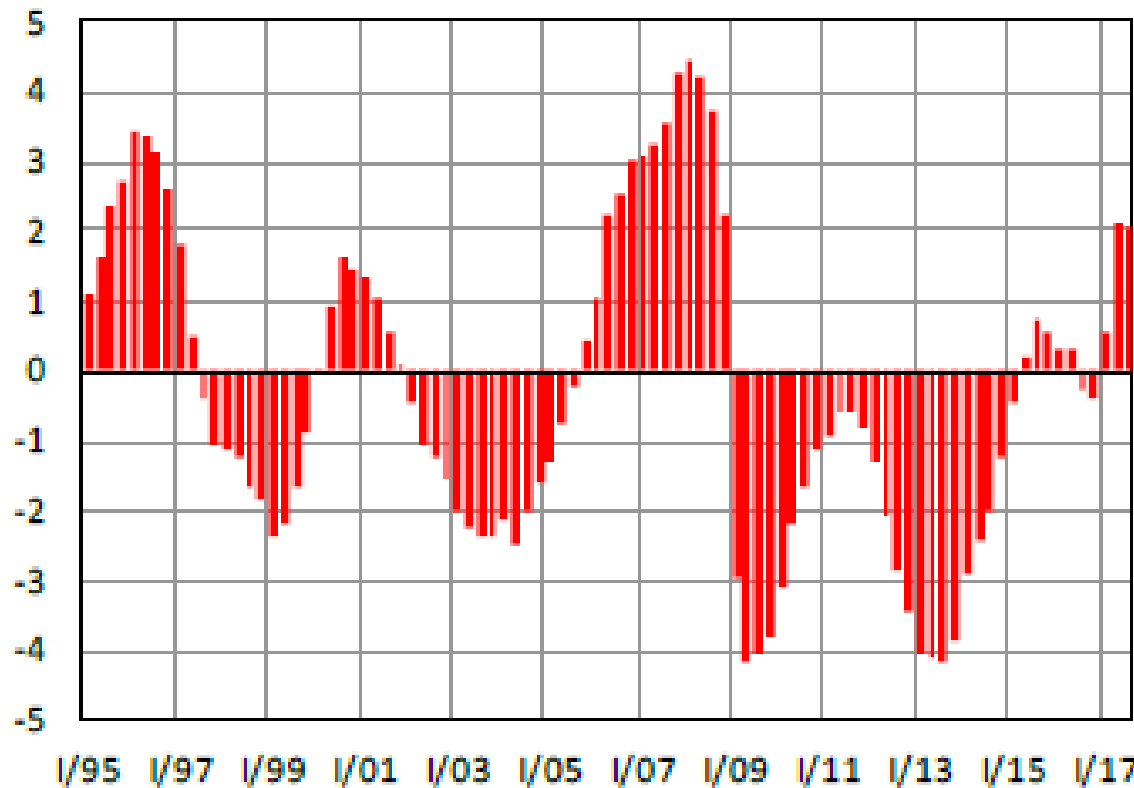

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

Produkční mezera v ČR

MFCR: Makroekonomická predikce_1/2018

v % potenciálního produktu

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

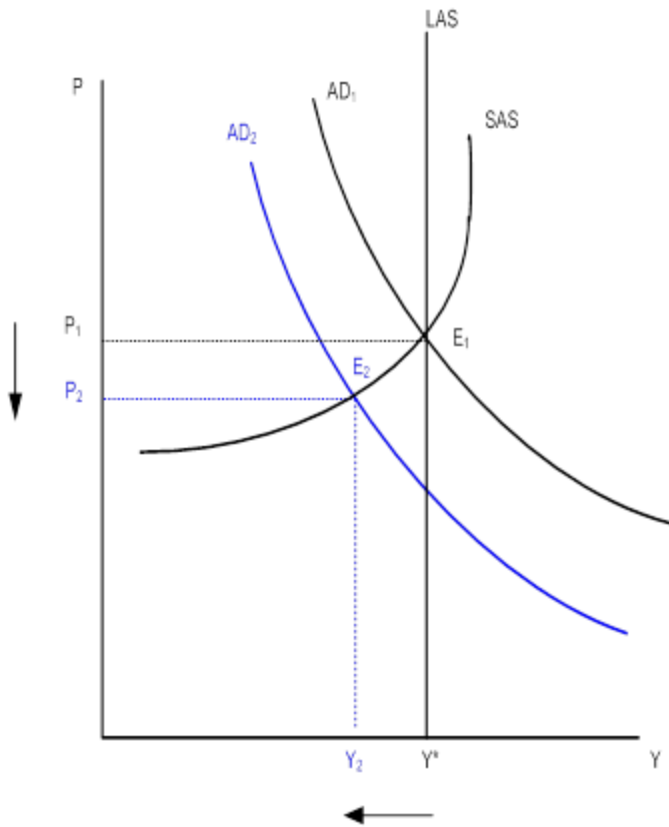
Příčiny hospodářských cyklů

- Poptávkové šoky
- Nabídkové šoky
- Investiční multiplikátor a akcelerátor
- Racionální očekávání
- Politický cyklus

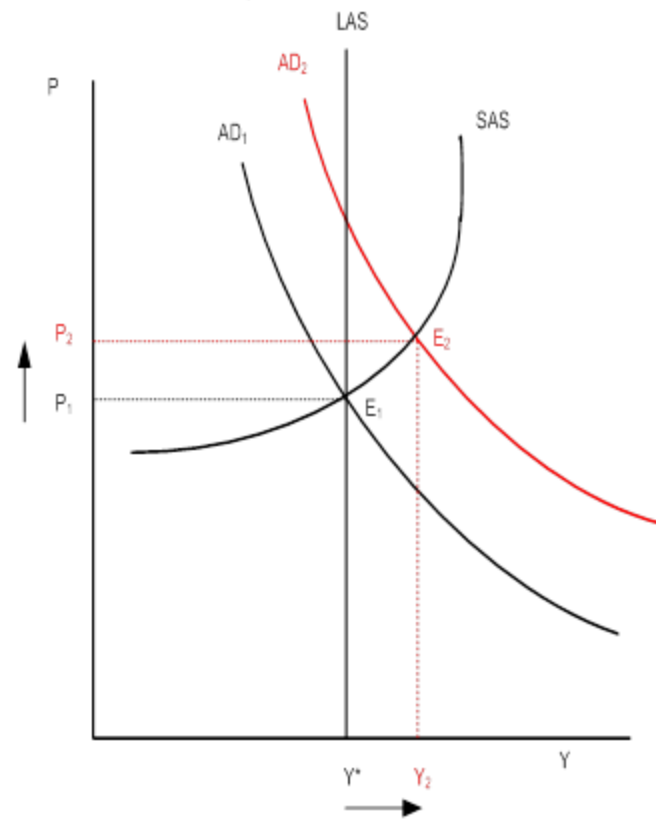

Poptávkové šoky

Recese

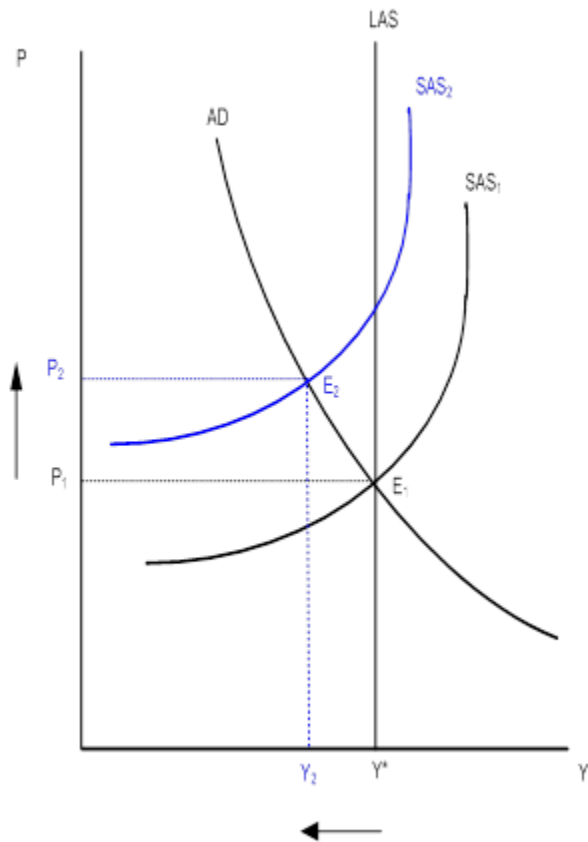

Expanze

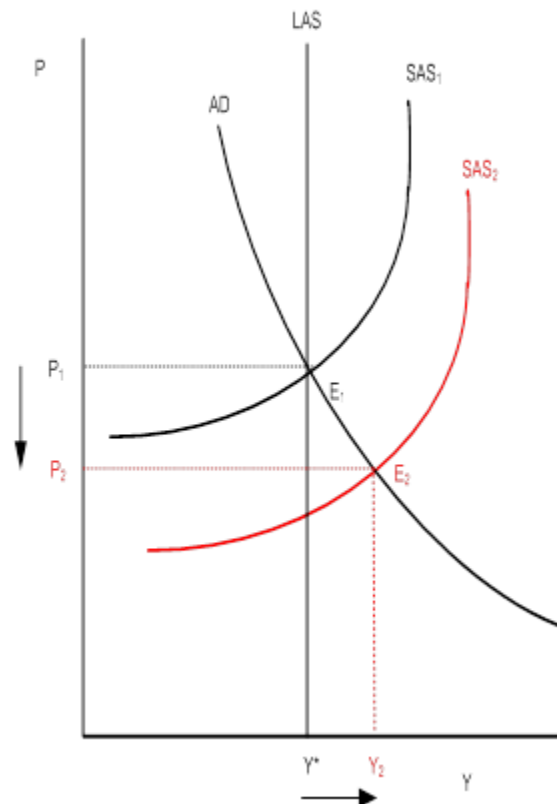

Nabídkové šoky

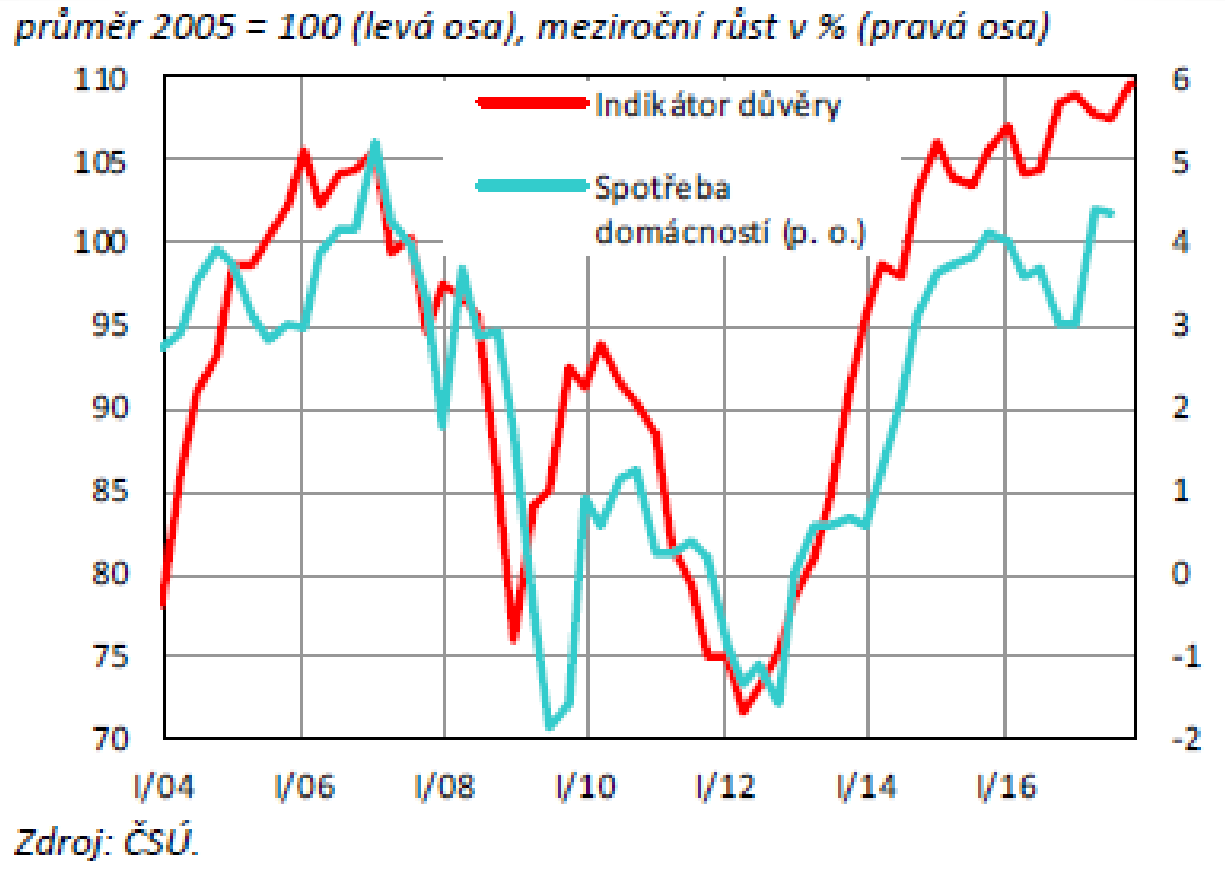
Recese

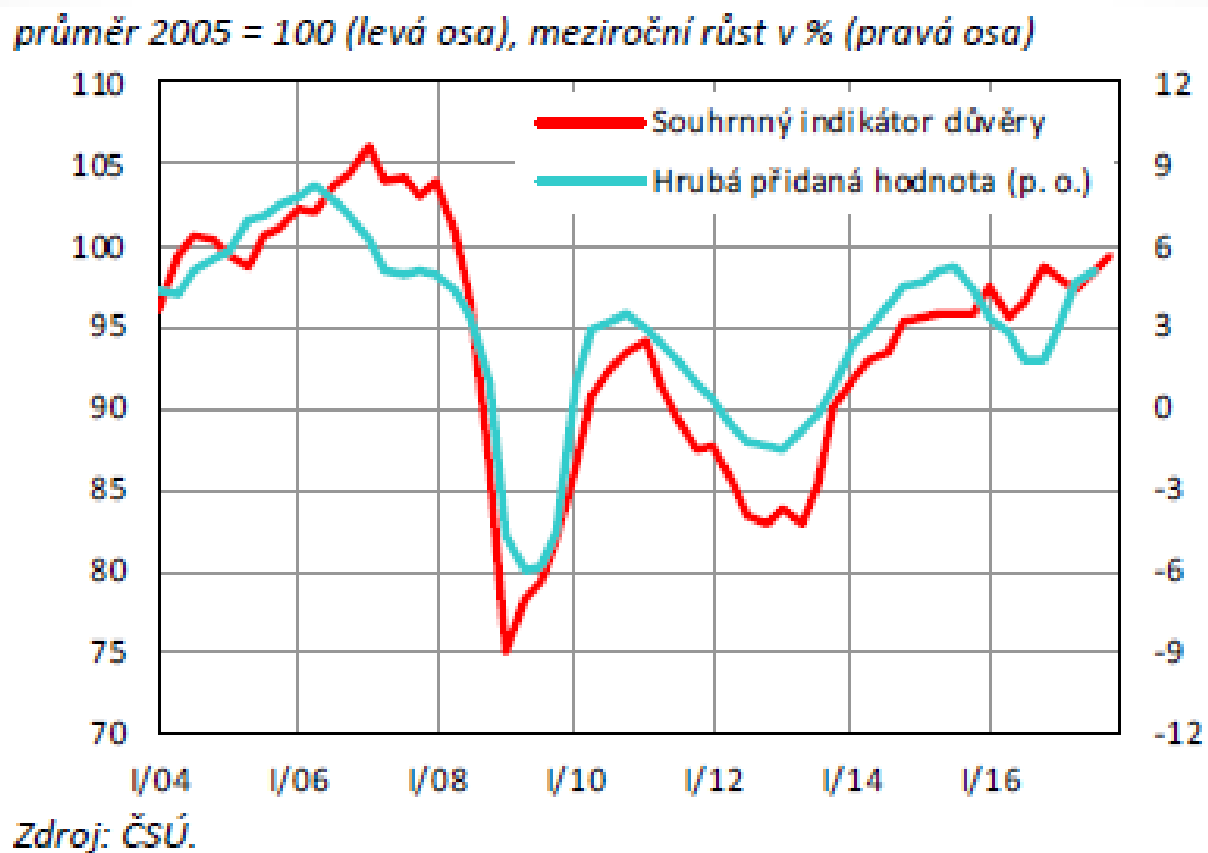
Expanze

Indikátor důvěry spotřebitelů a spotřeba domácností

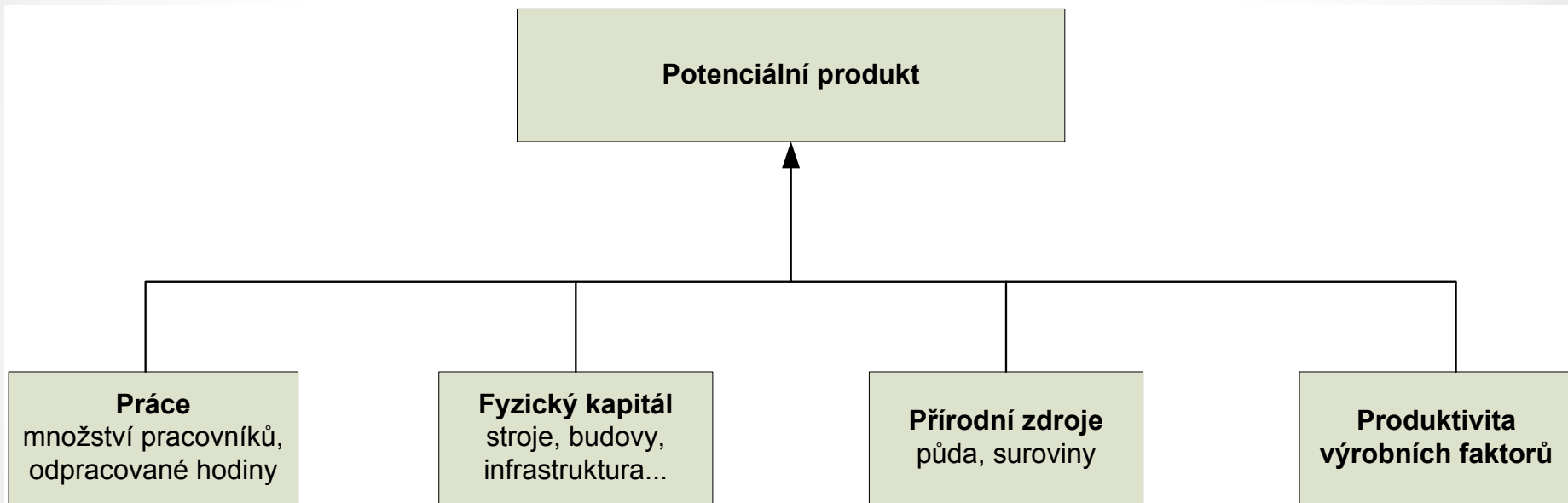

Souhrnný indikátor důvěry a HPH

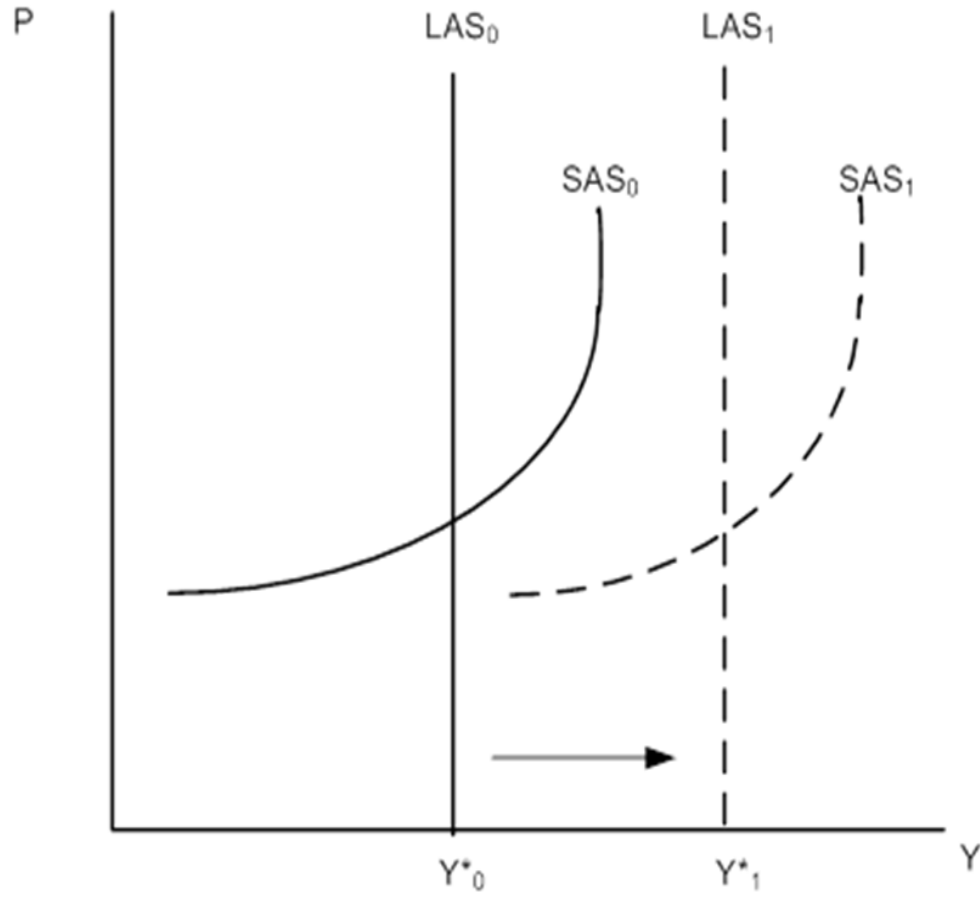

Ekonomický růst

= růst potenciálního produktu

Ekonomický růst

Výpočet ekonomického růstu

- výpočet růstu skutečného reálného GDP

$$gHDP = \frac{HDP_t - HDP_{t-1}}{HDP_{t-1}} * 100$$

- výpočet růstu skutečného reálného GDP na obyvatele

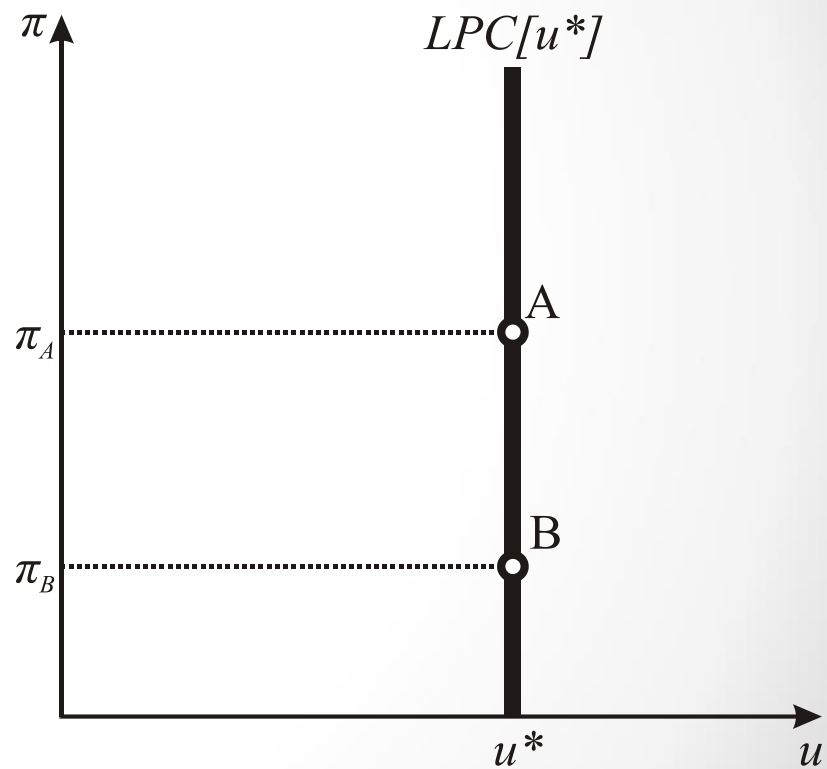
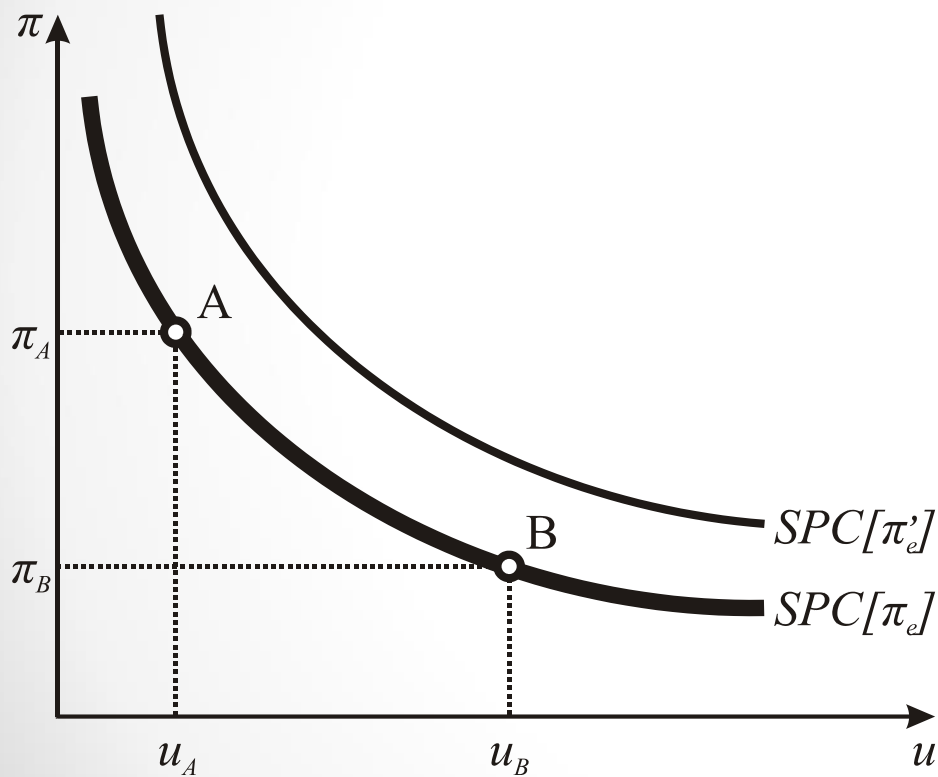
$$gHDP_{obyv.} = gHDP - gL$$

Phillipsova křivka

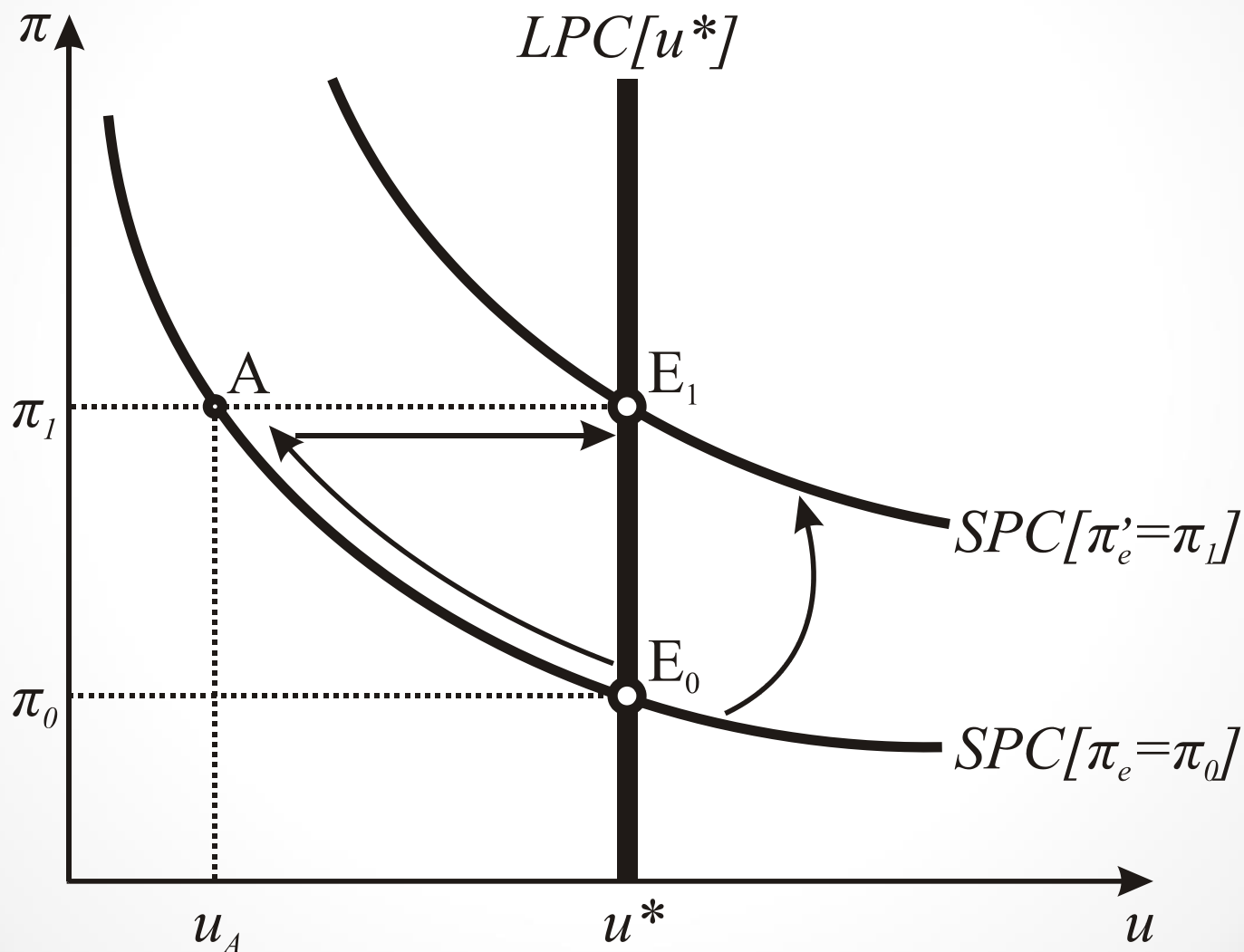
- vztah mezi inflací π a nezaměstnaností u
- **krátkodobá Phillipsova křivka** je křivka, která je vždy konstruována pro určitou hodnotu očekávané míry inflace (π_e), tj. takovou míru inflace, kterou ekonomické subjekty očekávají pro následující období
- **dlouhodobá Phillipsova křivka** je soubor bodů, v nichž se skutečná míra inflace rovná očekávané míře inflace; v takové situaci také skutečná míra nezaměstnanosti odpovídá přirozené míře nezaměstnanosti u^*

Krátkodobá a dlouhodobá Phillipsova křivka

Změna inflačních očekávání na Phillipsových křivkách

Phillipsova křivka a model AD-AS

